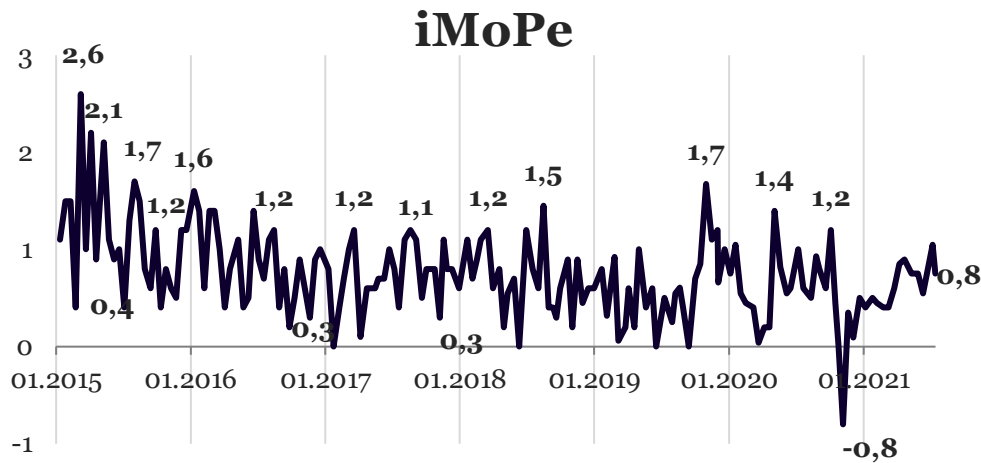

iMoPe №162. Наступ на пластикові пакети та створення Реєстру кваліфікацій

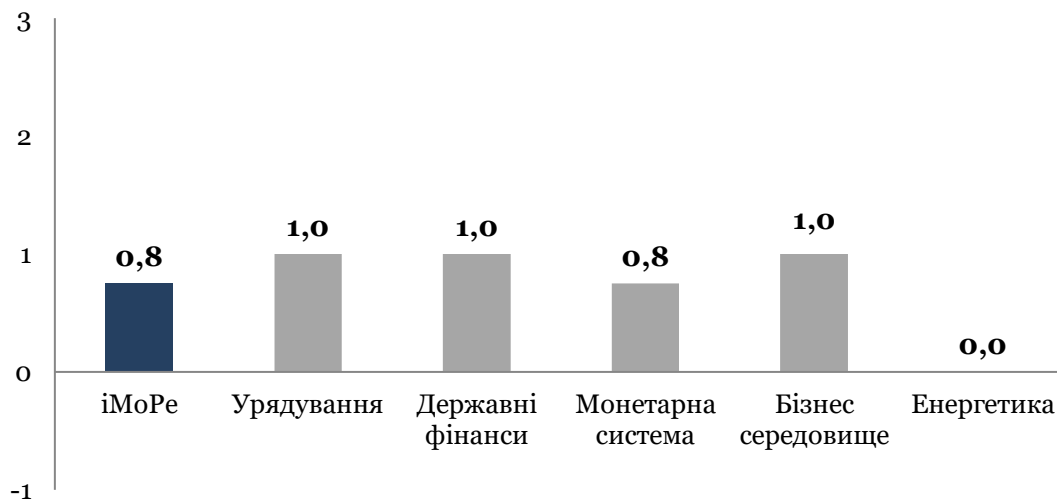
Індекс реформ (iMoPe) становить **+0,8** бала за період з 7 по 20 червня 2021 року з можливих значень від **-5,0** до **+5,0**. У попередньому раунді індекс дорівнював **+1,1** бала.

Графік 1. Динаміка Індексу моніторингу реформ

iMoPe може приймати значення від -5 до +5, значення вище за +2 розглядається як прийнятний темп реформ

Графік 2. Значення iMoPe та його компонентів у поточному раунді оцінювання

Основні події раунду

1. Закон про обмеження використання пластикових пакетів в Україні, +1,5 бала

Кожен українець у середньому викидає 500 поліетиленових пакетів, з яких тільки 6% йде на переробку. Ці пакети не розкладаються, а лише з часом перетворюються у дрібний мікропластик, який потрапляє у водойми та ґрунти і залишається там століттями.

Законодавство, яке б обмежувало виробництво або використання пластикових пакетів, тарілок, чашок, соломок, упаковки тощо вже запровадили [понад 127 країн](#). Країни також впроваджують обмеження на використання відповідних матеріалів, зокрема, полістиролу. Вони накладають заборони на виробництво таких товарів, запроваджують податки або застосовують підвищені податкові ставки для виробників або споживачів, обмежують імпорт. Також держави регулюють утилізацію та переробку товарів з пластику, запроваджують збори на утилізацію та штрафи за неналежне захоронення відходів.

[Закон 1489-IX](#) від 01.06.2021 вирішує цю проблему.

Перші обмеження почнуть діяти з 1 грудня 2021 — з цього дня у магазинах, на ринках, у кафе та ресторанах забороняється використання пластикових пакетів з товщиною стінок понад 50 мікрометрів. Ці пакети зазвичай використовують для складання придбаних товарів у супермаркетах. З 1 січня 2023 всі тонкі, надтонкі та оксорозкладні пластикові пакети не можна буде розповсюджувати у магазинах, на ринках, у кафе, ресторанах, та інших закладах, які надають послуги населенню. Замість них можна буде використовувати біорозкладні пакети.

Пластикові пакети можна буде купувати для власного використання, проте мінімальні ціни на них буде регулювати уряд. Щоб люди менше використовувати такі пакети, ціни мусять бути високими.

Держпродспоживслужба перевірятиме магазини, кафе, ресторани та ринки на дотримання цих обмежень та, у разі порушень, накладатиме штрафи. Розмір штрафів поступово зростатиме. Спочатку (з 1 грудня 2021) він складатиме 1,7 - 8,5 тисячі гривень, а після 10 березня 2022 — 8,5 - 34 тисячі гривень.

Після завершення перехідного періоду Держпродспоживслужба буде вилучати усі заборонені пакети.

Коментар

«Проблема з надмірним використанням пластикових пакетів в Україні існує давно — такий пакет люди здебільшого використовують 1 раз, а в природі він залишається на століття. Проте, це лише перший крок у формуванні в Україні

культури відповідального ставлення до природи. У подальшому доцільно також скористатися позитивним досвідом країн, які обмежили обіг інших товарів із пластику, зокрема одноразового посуду.

Як стверджують розробники закону, в Україні є виробники біорозкладних пакетів, однак їхні обсяги виробництва невисокі через відсутність попиту. Після того як обмеження на пластикові пакети почнуть діяти, попит суттєво зросте. Це — шанс для розвитку цієї галузі».

Тетяна Тищук, Вокс Україна

2. Створено Реєстр кваліфікацій, +1,5 балів

Все більше людей в Україні самостійно будують власну освітню траєкторію. Вони проходять он-лайн курси, відвідують майстер-класи, проходять стажування, навчаються за кордоном тощо. Щоб офіційно укласти з ними трудовий договір, роботодавцям часто потрібно офіційне підтвердження кваліфікації таких фахівців. Щоб вирішити цю проблему уряд взявся за розбудову мережі кваліфікаційних центрів, які зможуть перевіряти та присвоювати отримані кваліфікації всім бажаючим.

Постановою [№ 620 від 16 червня 2021](#) уряд створює електронний Реєстр кваліфікацій — платформу, на якій буде доступна інформація про:

- акредитовані кваліфікаційні центри, які будуть оцінювати результати неформальної освіти та присвоюватимуть людям професійні кваліфікації;
- переліки експертів з акредитації кваліфікаційних центрів;
- перелік професійних стандартів;
- кваліфікації;
- документи, які підтверджують присвоєння кваліфікації конкретній людині.

Коли запрацює такий реєстр, люди, які вже мають необхідні знання та навички для певної професії, зможуть подати заявку у акредитований центр кваліфікацій та отримати документ про наявність у них необхідної кваліфікації. Їм не потрібно буде формально проходити навчання “заради диплому”, якщо їх рівень кваліфікації вже є достатній для виконання необхідних задач на певному робочому місці.

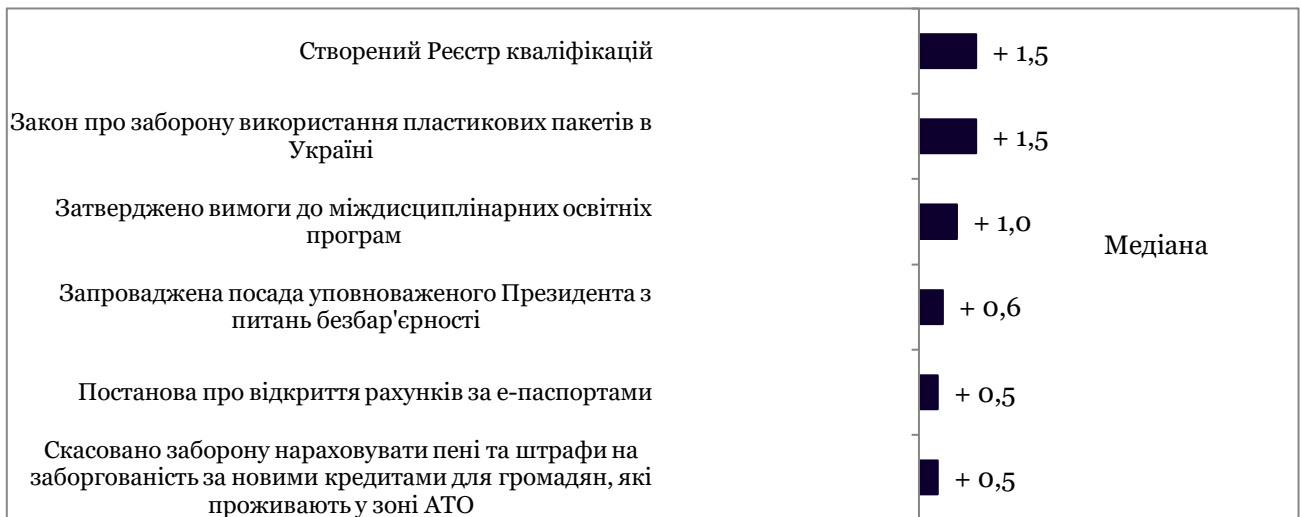
Коментар

«Реєстр кваліфікацій є кроком, що наближає українське законодавство до реалій сьогодення. З розвитком інтернету з'являється все більше ресурсів, зокрема від найпрестижніших західних ВНЗ, що дозволяють отримувати навички віддалено. Це стало особливо цінним зараз, під час пандемії, коли “традиційні” методи отримання знань (під час фізичного перебування у місці навчання) обмежено.

Такі освітні платформи як Coursera та EdX, а також багато інших, дозволяють отримати сертифікати про проходження курсу. Такі сертифікати на неформальному рівні вже були вагомим аргументом для прийому на роботу у приватних компаніях, проте на загальнодержавному рівні системи їхнього підтвердження не було. Тому це безумовно прогресивне нововведення».

Олександр Жолудь, незалежний експерт

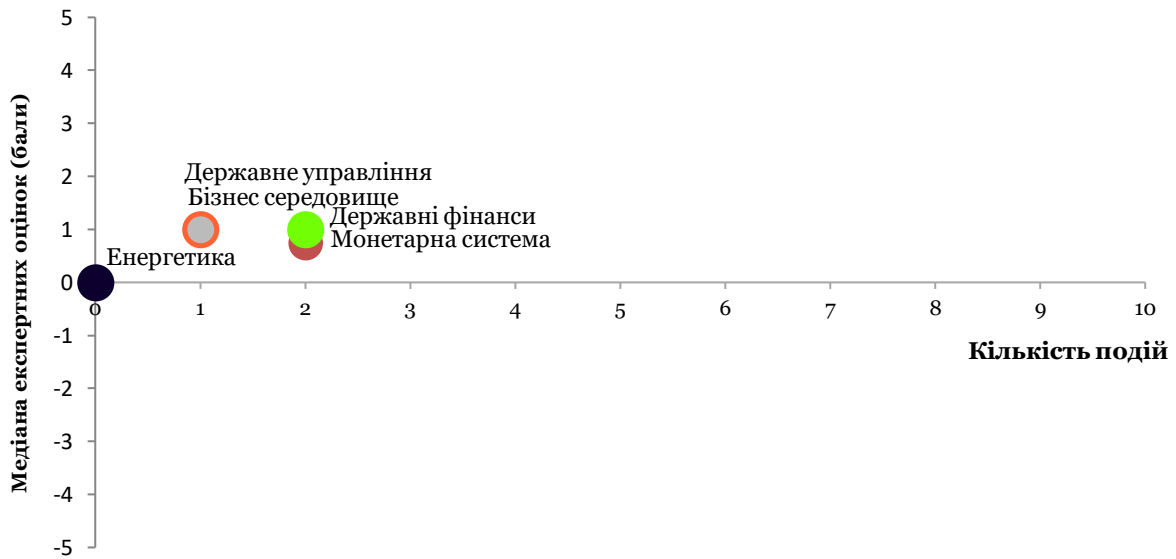
Графік 3. Події, що визначали значення індексу, оцінка події є сумою її оцінок за напрямками, тому вона може перевищувати +5, або бути меншою за -5

Таблиця 1. Оцінки всіх подій та прогресу реформ за напрямками

Державне управління	+1,0
Створений Реєстр кваліфікацій	+1,5
Державні фінанси	+1,0
Запроваджена посада уповноваженого Президента з питань безбар'єрності	+0,6
Затверджено вимоги до міждисциплінарних освітніх програм	+1,0
Монетарна система	+0,8
Постанова про відкриття рахунків за е-паспортами	+0,5
Скасовано заборону нараховувати пені та штрафи на заборгованість за новими кредитами для громадян, які проживають у зоні АТО	+0,5
Бізнес середовище	+1,0
Закон про заборону використання пластикових пакетів в Україні	+1,5
Енергетика	0,0

Графік 4. Значення окремих компонентів Індексу та кількість подій

(Див. графіки та таблиці на сайті http://imorevox.in.ua/?page_id=577, http://imorevox.in.ua/list_rounds.php)

Довідкова інформація: Індекс Моніторингу Реформ (iMoRe) VoxUkraine призначений надавати комплексну оцінку зусиллям влади України зі впровадження економічних реформ. Індекс базується на експертних оцінках змін у регуляторному середовищі за п'ятьма напрямками:

1. Державне управління
2. Державні фінанси
3. Монетарна система
4. Бізнес середовище
5. Енергетика

Детальніше про Індекс та методологію розрахунку можна дізнатись на сайті imorevox.org.

VoxUkraine - це ініціатива, створена групою міжнародних та вітчизняних економістів, присвячена реформам та економічному розвитку України. Цілями VoxUkraine є поширення науково обґрунтованого аналізу та коментарів щодо економічних та суспільно-політичних подій в Україні, підвищення рівня дискусії та формулювання системного підходу до реформ, а також інтеграція України в світову мережу економістів та діячів, відповідальних за економічну політику.